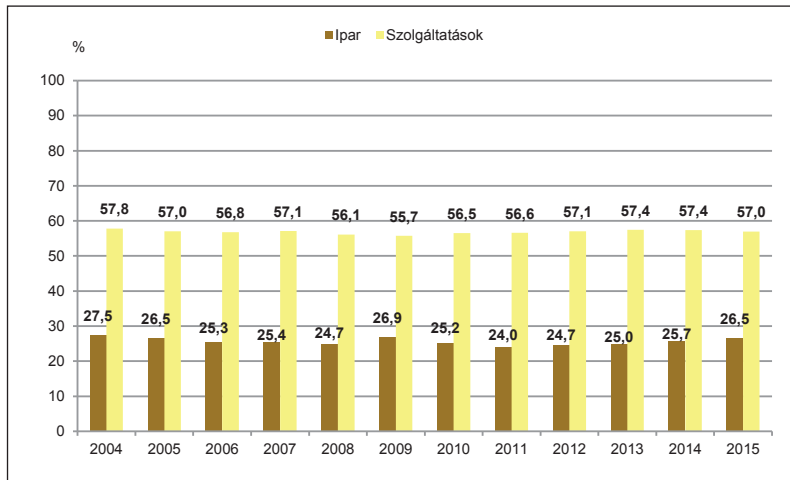

G.5.4. Az értékláncok hossza

Az értékláncok hossza fontos jellemzője egy gazdaságnak. Azt mutatja meg, hogy a teljes értékláncnak a kutatás-fejlesztéstől az anyag- és alkatrész-biztosításon és összeszerelésen át az értékesítésig, majd az azt követő, eladás utáni szolgáltatásig mekkora része van jelen egy gazdaságban. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy egy cégen belül kell mind-ezen tevékenységeknek megtörténniük. Az értékláncok hossza a hazai beszállítói rendszer segítségével is növelhető. Az értékláncok hosszának mérése azonban nem könnyű. Közelítő mutatóként lehet használni az adott országban, azon belül az egyes ágazatokban helyben teremtett új érték viszonyát a teljes kibocsátáshoz, amely tartalmazza az összes, nem helyben létrehozott, hanem külföldről importált termék, részegység értékét is. Az indikátor ezt az arányt mutatja két fontos ágazatra, az iparra és a szolgáltatásra vonatkozóan.

Magyarország esetén ez az arány az iparban nagyon alacsony, és a 2004-es 27,5%-ról még csökkent is 2015-re 26,5%-ra. Ez 3,6%-os csökkenés. Az oka az lehet, hogy azóta több, csak összeszerelő tevékenységet végző cég települt be hozzánk. Az összeszerelés pedig a teljes értéklánc legkisebb hozzáadott értéket előállító szakasza. A szolgáltatások esetén az arány sokkal kedvezőbb, bár értéke a 2004-es 57,8%-ról enyhén, 57,0%-ra csökkent 2015-ben. A sokkal magasabb érték oka az, hogy a szolgáltatások területén több, főleg hazai tulajdonú, a nemzetközi értékláncba be nem kapcsolódó cég működik, amelyek – más hazai cégek-

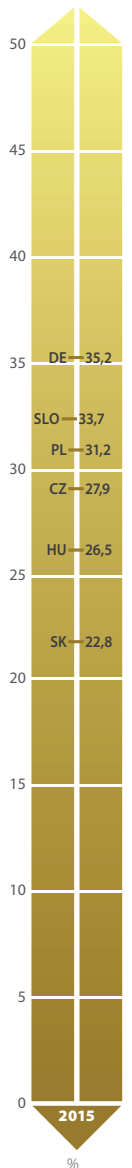
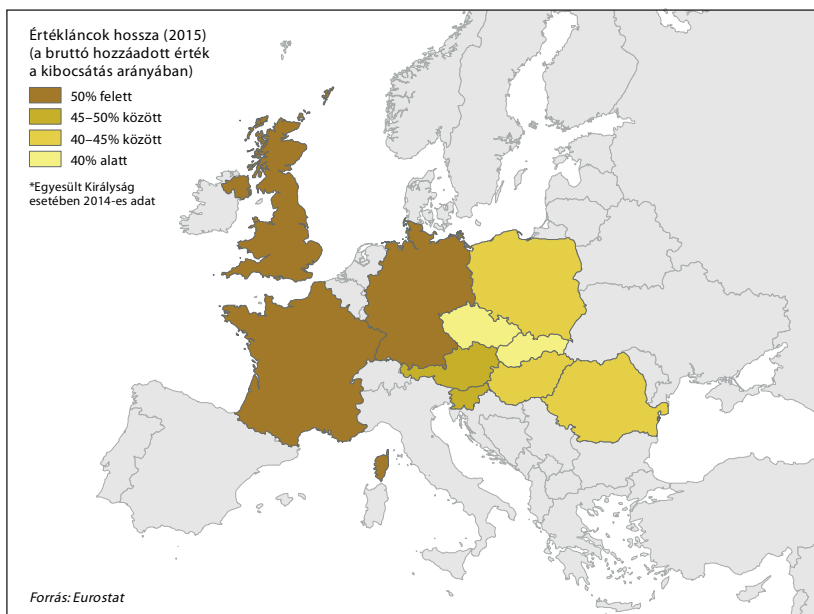

Forrás: Eurostat

kel együtt – lefedik az értéklánc egészét, annak valamennyi műveletét a fejlesztéstől kezdve az értékesítésig. Az értéklánc az iparban a V4-országok között Lengyelországban a leghosszabb és Szlovákiában a legrövidebb. Magyarország Lengyelország és Csehország után a harmadik helyen van. A szolgáltatások esetén viszont Lengyelországgal együtt az élen vagyunk. Érdemes felfigyelni arra, hogy a fejlettebb országok értéklánca a saját országukban, elsősorban az iparban, hosszabb. Például Németország esetén ez 35,2%. Ennek egyik oka, hogy az értéklánc legnagyobb hozzáadott értéket képviselő részét, a kutatás-fejlesztést a fejlett országok általában otthon tartják, és csak a kis hozzáadott értéket előállító összeszerelést szervezik ki, általában a kevésbé fejlett országokba. Ebből az is következik, hogy sokkal magasabb

bérek jelennek meg az új értéket teremtő folyamatban. A hosszabb értéklánc előnyös, mivel csökkenti egy ország gazdasági függőségét, illetve a váratlan külső események kevésbé tudják megzavarni a cégek működését. De előnyös a hosszabb értéklánc abból a szempontból is, hogy növeli a rendelkezésre álló munkahelyek választékát, ezeken belül pedig a jól fizető munkahelyek kínálatát. A térkép jól mutatja, hogy általában a fejlett országokat a hosszú, a kevésbé fejletteket pedig a rövid értékláncok jellemzik. Ez megmutatkozik a bérkülönbségekben is.

Magyarország a V4-ek között nincs előnytelen helyzetben az értéklánc hosszát tekintve, sőt a szolgáltatások esetén jó a pozíciója. A fejlett országokhoz képest azonban jelentős lemaradásban van.

Forrás: Eurostat

Az értékláncokat az itthon végzett, nagy értéket előállító tevékenységek arányának növelésével lehetne meghosszabbítani.